

“Mer©k toch hoe Ster©k”

Coalitieakkoord 2014 - 2018

INLEIDING

De komende vier jaar werkt het gemeentebestuur aan het versterken van de welvaart en het welzijn van alle inwoners van onze gemeente. Dit zien we als een uitdaging waar we met ambitie en overtuiging voor gaan. Want zoals de praktijk ons leert: zelfs in tijden van crisis liggen er kansen om als gemeente sterker en gezonder te worden en de leefomgeving voor onze inwoners te verbeteren.

Het recent aangekondigde massaontslag bij Philip Morris legt een zware druk op de eerste tekenen van economisch herstel. Dit onderstreept de noodzaak van ons beleid om nieuwe en passende werkgelegenheid aan te trekken. Werk houdt een stad vitaal en geeft onze inwoners de mogelijkheid om een leven te leiden zoals ze dat zelf voor ogen hebben.

Innoveren binnen onze verantwoordelijkheden en taken is daarbij essentieel. Maar ook de nieuwe taken die vanuit de Rijksoverheid worden gedecentraliseerd naar de gemeenten krijgen in deze raadsperiode hun beslag. Deze stellen ons voor de uitdaging om met minder geld toch kwalitatief goede zorg te blijven leveren. We zullen onze inwoners en het maatschappelijk middenveld hierbij zo veel mogelijk betrekken vanuit een open en transparante houding.

We gaan proactief anticiperen op ontwikkelingen in het klimaat en passende maatregelen nemen in het kader van duurzaamheid om ook de toekomstige generaties te verzekeren van een krachtig en leefbaar Bergen op Zoom.

Om onze ambities te helpen realiseren vormen we twee investeringsfondsen voor de periode 2014-2018, te weten een:

- economisch stimuleringsfonds: gericht op de intensivering en stimulering van nieuwe en passende werkgelegenheid voor onze inwoners en op overige economische kansen en activiteiten;
- sociaal innovatiefonds: gericht op de innovatie van sociale voorzieningen en samenwerkingsverbanden zodat goede zorg bereikbaar blijft en op overige activiteiten op het gebied van participatie.

Beide fondsen zijn in beheer en regie van de gemeente en sluiten aan bij het integrale financiële beleid dat gevoerd gaat worden. De topprioriteiten in het financieel beleid zijn:

- een sluitende begroting;
- de versterking van het weerstandsvermogen;
- een verlaging van de schuldenpositie en vermindering van de risico's.

Binnen bovenstaande kaders blijft er aandacht en ruimte om kansen te pakken die zich voordoen om (op langere termijn) voordelen te behalen.

In dit coalitieakkoord hebben wij op hoofdlijnen beschreven welke doelen wij ons stellen. Het kader daarbij werd gevormd door de gemeentelijke hoofdprogramma's enerzijds en de thema's die door al die programma's heen zijn verweven anderzijds. Zo komt bijvoorbeeld het thema duurzaamheid terug in alle gemeentelijke beleidsterreinen.

Het coalitieakkoord biedt ruimte aan alle politieke fracties in de gemeenteraad om in een raadsprogramma nadere invulling te geven. Dit raadsprogramma zal uiteindelijk leiden tot een collegeprogramma dat als leidraad zal worden gebruikt voor het dagelijks bestuur in de periode 2014 - 2018.

Nu is het tijd om aan de slag te gaan en onze ambities waar te maken, in een samenwerking tussen college, raad, ambtelijke organisatie en inwoners van onze mooie gemeente.

Namens de politieke partijen:

GBWP	dhr. A.G.J. van der Weegen
LIJST LINSSEN	dhr. A.J.F.M. Linssen
VVD	dhr. J.G. Huismans
D66	mevr. drs. Y.J.M.M. Kammeijer-Luyks

Bijlage: Kader/Matrix coalitie akkoord, raadsprogramma en collegeprogramma

1. BESTUUR - OPEN EN AMBITIEUS

College

De gemeente Bergen op Zoom heeft een college met vijf wethouders dat collegiaal de stad bestuurt. Daarbinnen heeft iedere wethouder de verantwoordelijkheid voor de eigen portefeuille. Er worden werkafspraken gemaakt over de verdeling van taken tussen de wethouders.

Het college neemt een actieve houding aan in de richting van de gemeenteraad, de inwoners, ondernemers, politieke partijen en andere stakeholders (waaronder verenigingen) die actief zijn in de gemeente. Het college stimuleert initiatieven die bijdragen aan de versterking van de samenleving. Ze doet dit vanuit een open en respectvolle houding zonder vooringenomenheid. De externe en interne communicatie wordt onderling afgestemd.

Collegeleden conformeren zich aan de gedragsregels die zijn opgesteld over houding en integriteit. Deze regels worden in de aankomende periode regelmatig geëvalueerd.

Raad

De coalitiepartijen nemen met dit coalitieakkoord op hoofdlijnen het voortouw bij de totstandkoming van een, hopelijk, breed gedragen raadsprogramma. Dit zal dienen als basis voor het collegeprogramma van de komende periode. Bijzondere aandacht wordt hierbij geschonken aan het bereiken van een breed draagvlak dat noodzakelijk en wenselijk is om de ontwikkelingen en nieuwe taken constructief het hoofd te kunnen bieden.

Het principe van dualisme geldt als uitgangspunt voor de verhouding tussen raad en college.

Ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie neemt een open houding aan ten opzichte van de bevolking en veranderingen. Het werk van de gemeente wordt de komende periode dichterbij de inwoners uitgevoerd. Ambtenaren van de gemeente gaan dan ook in de komende periode meer naar de burgers toe gaan en zullen per wijk of dorp zichtbaar aanwezig en aanspreekbaar zijn.

De samenleving vraagt om vermindering van de regeldruk en bureaucratie en om meer maatwerk en transparante communicatie. De organisatie gaat de komende periode een plan opstellen en uitvoeren waarmee onnodige regelgeving en bureaucratie wordt afgeschaft. Communicatie met inwoners die (nog) niet digitaal vaardig zijn krijgt speciale aandacht.

Via een onafhankelijke benchmark wordt in beeld gebracht hoe de ambtelijke capaciteit in verhouding staat tot vergelijkbare gemeenten. Deze uitkomst wordt gebruikt in de kerntakendiscussie waarbij ook specifiek aandacht wordt gegeven aan de inhuur van externen. Externe inhuur is alleen aanvaardbaar bij de juiste prijs/kwaliteit verhouding met een resultaatverwachting van een specifieke dienst die niet kan worden bereikt met de eigen formatie.

De mogelijkheid van een ambtelijke fusie en de mogelijkheid van het gezamenlijk benutten van specialisten voor meerdere gemeenten worden onderzocht en waar mogelijk nader vormgegeven.

2. SOCIAAL DOMEIN - NIEUWE UITDAGINGEN

Sociale zaken

De participatiewet en de wijzigingen in de bijstandswet maken het noodzakelijk dat de gemeente in overleg treedt met werkgevers om afspraken te maken over de plaatsing van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met beperkingen. Mensen die (nog) niet kunnen deelnemen aan het arbeidsproces zullen actief worden benaderd om als vrijwilliger een rol te gaan spelen in de samenleving. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de voorkeuren en capaciteiten van de betrokkenen en uitgegaan wordt van vrijwilligheid.

Re-integratiegelden zullen meer en meer nodig zijn om de sociale werkvoorziening overeind te houden. De gemeente gaat actief beleid voeren dat er op gericht is om de WVS te laten werken met een sluitende begroting langs de lijnen: vergroten detachering, bredere inzet van begeleiding en faciliteiten binnen het sociale domein. Voor mensen die onvoldoende inzet tonen om aan het werk te komen wordt het sanctiebeleid ingezet.

Het bestaande armoedebeleid wordt in deze periode geëvalueerd en bijgesteld. Onderdeel van de evaluatie is het in beeld brengen van het effect van stapeling van voorzieningen in relatie tot de prikkel om arbeid te aanvaarden. Afhankelijk van de uitkomsten zullen passende maatregelen worden genomen. Speciale aandacht is er voor het terugdringen van kinderarmoede.

Mensen zonder uitzicht op betaalde arbeid blijven aanspraak houden op de nodige minimavoorzieningen.

WMO

De overheveling van de taken vanuit de AWBZ naar de gemeente vergt de komende jaren grote aandacht. De impact op met name ouderen in onze samenleving is enorm. De bezuinigingen op zowel de AWBZ-taken als op de huishoudelijke hulp moeten zo min mogelijk worden afgewenteld op de gebruikers. Als het niet anders kan geldt het uitgangspunt dat diegene die de ondersteuning het hardste nodig heeft de meeste rechten daarop behoudt.

Het opvangen van de bezuinigingen zal in eerste instantie worden gezocht in efficiency, minder overhead en overlap, samenwerking en door het activeren van de samenleving door stimulering van mantelzorg en inzet van vrijwilligers. De gemeente ondersteunt daartoe innovatieve initiatieven vanuit een in te stellen sociaal innovatiefonds.

Sociale teams worden ingezet voor zorg dichtbij de inwoners, herkenbaar in wijk en dorp.

Jeugd

De jeugdzorgtaken moeten in de komende periode op een verantwoorde manier worden overgenomen van bestaande organisaties. Behoud van bestaande rechten van cliënten en organisaties zorgen er voor dat in eerste instantie de focus ligt op continuïteit.

Tegelijkertijd zal er in de komende vier jaar een traject worden uitgewerkt waarbij taken anders georganiseerd gaan worden om de jeugdzorg meer in verbinding te brengen met onderwijs, participatie en WMO.

Speciale aandacht gaat uit naar de aanpak van overlastgevende jongeren door intensivering van de samenwerking van het jeugdwerk en de inzet van het zorg- en veiligheidshuis.

Welzijn

Welzijnswerk en voorzieningen hebben een belangrijke preventieve functie in het sociale domein. Elke kern moet een eigen voorziening hebben waar activiteiten kunnen worden gehouden. Te denken valt aan vergaderingen van de dorpsraad/wijkcommissie, sport- en ontspanning, feesten, cursussen, dagbestedingsactiviteiten et cetera. Allochtone organisaties worden proactief benaderd, waarbij een beroep gedaan wordt op de verantwoordelijkheid om te participeren.

Woonservicegebieden in wijken en dorpen worden in stand gehouden en ontwikkeld om de leefbaarheid in stand te houden en om ouderen langer in hun eigen omgeving te kunnen laten wonen. Er wordt ingezet op levensloopbestendig wonen. Voorzieningen voor de dagelijkse behoeften, zoals boodschappen, zijn erg belangrijk voor de leefbaarheid. Er wordt daarom actie ondernomen op plaatsen waar deze voorzieningen (dreigen te) verdwijnen.

Vrijwilligers krijgen een grotere rol in het welzijnsdomein en zullen door de gemeente hierbij worden ondersteund en gefaciliteerd.

Onderwijs

De ambitie om een breed aanbod van onderwijs (van VMBO tot HBO) in onze gemeente te behouden en uit te breiden wordt voortgezet in de lijn van de motie 'onderwijsgemeente' die de raad heeft aangenomen.

Vanaf augustus 2014 treedt de Wet Passend onderwijs in werking. Bij de ontwikkeling van het passend onderwijs zal onze gemeente vanuit de rol van medeverantwoordelijke voor de huisvesting een actieve rol gaan spelen, rekening houdend met de bestaande overeenkomsten met de verschillende onderwijsinstellingen. Er zal in deze periode een sterkere verbinding worden gelegd

tussen onderwijs, jeugdzorg, participatie en economie. Hierdoor wordt schooluitval en jeugdwerkloosheid bestreden en zorgen we voor aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt. Er komt daarbij specifieke aandacht voor volwassenenonderwijs en Nederlands taalonderwijs voor mensen die dat nodig hebben om mee te kunnen doen in onze samenleving. De gemeente ondersteunt initiatieven op dit gebied.

Goede (voorschoolse) educatie, voldoende werkgelegenheid, voortijdig schoolverlaten tegengaan en cultuur en sport dragen ertoe bij dat iedere inwoner de kans krijgt om ten volle deel uit te maken van onze gemeenschap. Het is de taak van de gemeente om er op toe te zien dat iedereen daarvoor gelijke kansen krijgt. De vooruitgang op deze domeinen, in het bijzonder werk en onderwijs, wordt goed gemonitord.

We zetten in op behoud van basisonderwijs voor elke wijk, ook in de kleine kernen. Tevens wordt gestimuleerd dat de basisschool weer het centrale punt wordt in de wijk.

3. FYSIEK DOMEIN - TOEKOMSTBESTENDIG

Grondbedrijf

Door de economische crisis is een aantal ontwikkelingsplannen aanzienlijk vertraagd. Dit heeft negatieve gevolgen voor de financiële positie van het grondbedrijf. In de komende jaren vindt er verdere gefaseerde ontwikkeling plaats van bestaande bouwlocaties zoals Schelde Vesting, de Markiezaten en het Groene Gordijn, binnen de kaders van het Beleidsplan wonen.

Woningbouw

De gemeente Bergen op Zoom is onderdeel van een anticipeer-regio. Vanuit ons ambitieniveau (op de gebieden onderwijs, werkgelegenheid, leefbaarheid en vergroening) beogen wij om dit om te buigen naar groeigemeente.

Om woningbouwplannen te realiseren wordt gewerkt met deelplannen en door middel van co-creatie wordt zo veel mogelijk ingespeeld op de wensen van de potentiële kopers. Nieuwe plannen worden regionaal afgestemd waarbij wordt geanticipeerd op demografische ontwikkelingen. Tevens wordt gelet op de trend dat ouderen langer zelfstandig zullen wonen.

De reeds ingezette herstructurering van oude wijken wordt voortgezet. Daarnaast zal er een nieuw stedelijk vernieuwingsbeleid worden geformuleerd voor de middellange en lange termijn. De relatie met lokale partners in stedelijke ontwikkeling, zoals de woningstichting en zorginstellingen, zal worden herijkt. Hierbij wordt voor de gemeente en de partners duidelijkheid gecreëerd over de rolinvulling en verantwoordelijkheden.

Buitengebied

De ontwikkeling van de Brabantse Wal/Waterlinie tot 'Landschap van Allure' wordt gezien als een kans voor de regio en zal verder worden gerealiseerd. De dorpskernen moeten hun dorps karakter behouden. In de buitengebieden blijven de waardevolle natuurgebieden behouden zodat inwoners en bezoekers kunnen genieten van de prachtige bossen, polders en watergebieden binnen onze gemeente.

Verkeer

Nu de snelweg A4 wordt voltooid moeten er knopen worden doorgesneden over de manier waarop de gemeente omgaat met de op- en afritten. In Den Haag moet tevens worden aangedrongen op verbreding van de snelweg daar waar de A4 en de A58 hetzelfde traject volgen. Dit om fileproblemen te voorkomen.

Knelpunten die in de komende periode moeten worden aangepakt zijn de kruising Van Gorkumweg-Van Konijnenburgweg, Jacob Obrechtlaan-Rooseveltlaan, de stadsentree aan de Rooseveltlaan en de Halsterseweg. Er wordt onderzoek gedaan naar een betere ontsluiting van Noordland en de Theodorushaven. Kleinschalig vervoer van en naar de kernen wordt in de komende periode geïntensiveerd.

De gemeente gaat specifiek beleid ontwikkelen om veilig gebruik van de fiets te bevorderen.

Parkeren

In deze periode komt er een evaluatie van het parkeerbeleid in en om de binnenstad en een heroverweging van de inzet van het betaald parkeren met als doel regulering. Onderdeel van de evaluatie is ook de differentiatie van tarieven als instrument om te reguleren.

In overleg met ondernemers in de binnenstad wordt bekeken of een pendeldienst van en naar de Boulevard tot extra bezoekers kan leiden. In woonwijken waar parkeerproblemen zijn zoals op de Bergse Plaat, in Borgvliet en in de buurt van sportparken Rozenoord en De Beek, wordt overleg gevoerd met bewoners om samen met hen te bekijken op welke wijze de problemen kunnen worden opgelost. Een heldere en open vorm van communicatie speelt hierbij een belangrijke rol.

4. VRIJE TIJD - (RE)CREATIE, BEWEGING, TALENT EN HISTORIE

Recreatie en toerisme

De vrijetijdseconomie draagt economisch, en als (deel)oplosser van maatschappelijke vraagstukken, bij aan een duurzame en vitale gemeente. Doorgroei van het traditionele Toerisme & Recreatiebeleid naar een integraal Vrijetijdsprogramma is de collectieve uitdaging in de nieuwe bestuursperiode. Dit leidt tot vernieuwende verbindingen tussen bedrijven, deelsectoren, kennisinstellingen en overheden.

De ontwikkeling van de Binnenschelde wordt ter hand genomen. Het rondje Binnenschelde wordt gerealiseerd. Onderhoud van fiets- en wandelpaden, trimbanen, bospaden en mountainbike-routes wordt uitgevoerd. En de landschap van allure-ontwikkeling wordt gebruikt om de toeristische waarde van onze omgeving te verbeteren en te promoten.

Zwembad de Melanen blijft open en samen met de betrokken inwoners van Bergen op Zoom wordt gekeken naar de rol die vrijwilligers kunnen spelen in het onderhoud en de exploitatie. Voor de zwembaden komt er een onderzoek naar betere verdienmodellen.

Recreatiegebied De Grootte Melanen blijft openbaar natuurgebied.

Daarnaast wordt de horeca en middenstand financiële verlichting geboden door de precariobelasting af te schaffen.

Sport

Er wordt ingezet op sterke verenigingen zoals omschreven in de sportnota. Het gemeentelijke subsidiebeleid zal worden herijkt. Ook de relatie tussen sport en gezondheidsbeleid krijgt nadrukkelijker een plaats in het sportbeleid van de gemeente.

In overleg met sportverenigingen zal worden gekeken hoe onderhoudstaken kunnen worden overgenomen en in hoeverre ruimtes multifunctioneel kunnen worden gebruikt. Er zal in dat kader samen met sportverenigingen een programma worden opgezet om jeugd meer aan het sporten te krijgen.

Ook het binnenhalen van nationale en internationale sportevenementen blijft een speerpunt.

Cultuur

Een goed cultuurbeleid kan samengaan met citymarketing en op die manier de lokale economie stimuleren. Tegelijkertijd bevordert een goed cultuurbeleid de sociale samenhang binnen de stad.

Kunst en cultuur helpen inwoners van stad en dorp om zich thuis te voelen. De ontwikkeling van cultuurbeleid zal aansluiten bij de drie pijlers uit de cultuurvisie: talentvol, creatief & innovatief en historisch en op de verbinding tussen deze pijlers. Deze visie wordt de komende jaren verder ingevuld door een toekomstgerichte samenwerking gericht op regionale en bovenregionale culturele evenementen, op kruisbestuiving door meer ontmoeting en op het iedere twee jaar organiseren van een tentoonstelling met landelijke uitstraling.

Verenigingen en evenementen verdienen goede ondersteuning. Zij vormen de basis van het vrijwilligerswerk. Daarom is het van belang dat er beleid wordt ontwikkeld dat zich richt op het

behouden en uitbreiden van het vrijwilligerswerk. Voor cultuur wordt het accent gelegd op de erkenning en bescherming van het materiele en het immateriële erfgoed.

Verbetering van de huisvesting van de Bergse bouwclubs wordt in de komende raadsperiode ter hand genomen.

Er wordt tevens blijvend aandacht geschonken aan de verbinding tussen cultuur en onderwijs, zoals vormgegeven door CKB De Maagd. Door versnelde verzelfstandiging van CKB De Maagd en het Markiezenhof wordt de samenwerking en professionele bedrijfsvoering van deze instellingen verbeterd.

5. FINANCIËN - BEWUST & FINANCIËEL GEZOND

De prioriteiten voor het te voeren financieel beleid in de komende periode zijn: een sluitende begroting, de versterking van het weerstandsvermogen, een verlaging van de schuldenpositie en vermindering van de risico's. Daarnaast blijft er binnen bovenstaande kaders aandacht en ruimte om kansen te pakken die zich voordoen om (op lange termijn) voordelen te behalen.

Aan de gemeenteraad wordt bij raadsvoorstellen inzichtelijk gemaakt wat de consequenties van een voorstel zijn op de hoofddoelstellingen van het financieel beleid en voor de netto schuldpositie van de gemeente. Hiervoor worden een aantal prestatiecriteria vastgesteld.

De inzet is om de lokale lasten in totaliteit niet meer te laten stijgen dan de inflatiecorrectie.

Daarnaast komt er in de komende periode een nieuwe (financiële en beleidsinhoudelijke) uitdaging bij in de vorm van de decentralisaties vanuit het Rijk waar de gemeente op zal moeten anticiperen.

Begroting

De eerste prioriteit van ons financieel beleid is een sluitende begroting. Doelmatigheid en efficiëntie zijn daarbij de eerste randvoorwaarden. Op basis van benchmarkgegevens zullen we deze tegen het licht houden. Daar waar nodig worden acties ondernomen om aan deze randvoorwaarden te voldoen.

Van partners, zoals verbonden partijen, zal worden verlangd een evenredig aandeel te leveren in mogelijk aan te passen taakstellingen.

Een belangrijk uitgangspunt in het begrotingsbeleid is dat geld dat binnenkomt voor de uitvoering van een specifiek beleid ook daadwerkelijk voor de uitvoering van het desbetreffend beleid wordt gebruikt (in=uit).

Het college van B&W blijft zich inspannen om extra middelen te krijgen van het Rijk voor de over te dragen taken vanuit de decentralisaties.

Vermogenspositie en schuldenlastverlaging

De tweede prioriteit van ons financieel beleid is de verbetering van de vermogenspositie. Dit vraagt om verlaging van de schulden, vermindering van de risico's en een daarbij passend sterk weerstandsvermogen. Voor de verlaging van de schulden zal maximaal worden ingezet op de verkoop van grondvoorraden en het in bezit zijnde vastgoed, verantwoord investeren met als uitgangspunt niet meer uit te geven dan wordt afgeschreven en waar mogelijk de realisatie van stille reserves. Incidentele voordelen worden gebruikt voor de intensivering van de schuldenlastverlaging.

Lokale lasten

De gemeente kent een hoog voorzieningenniveau dat ook merkbaar is in de door de burgers en bedrijven te betalen lokale lasten. In de komende periode zullen de lokale lasten maximaal mogen stijgen met het inflatiepercentage. Onder lokale lasten verstaan wij het totaal aan heffingen, bestaande uit de rioolheffing, afvalstoffenheffing, OZB en overige heffingen.

De ambitie is, waar en wanneer mogelijk, deze lasten te doen dalen via het onder de begroting genoemde beleid. De precariobelasting zal worden afgeschaft.

Financiering

Voor de financiering van de gemeentelijke schulden vindt nader onderzoek plaats naar de mogelijkheden om voor de lange-termijn-verplichtingen de huidige lage kapitaalrente optimaal te benutten. Dit onderzoek willen we nadrukkelijk koppelen aan de (lange-termijn) risico's.

Vastgoed

Het gemeentelijk vastgoed wordt zoveel mogelijk verkocht of verhuurd. Ruimten waarvan is vastgesteld dat deze langere tijd niet kunnen worden verkocht of verhuurd kunnen worden ingezet voor maatschappelijk doeleinden. De stadsmakelaar werkt op basis van duidelijke taak- en doelstellingen.

6. ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID - HERSTEL, KANSEN EN INNOVATIE

Veranderende werkgelegenheid

Het bedrijfsleven is de motor van de lokale economie waarbij Bergen op Zoom ambitie toont, maar waarbij tevens een transitie noodzakelijk is. De werkgelegenheidsstructuur verandert ingrijpend en dit heeft effect op de sociaaleconomische positie van Bergen op Zoom. Daarom wordt actief ingezet om in een zo vroeg mogelijk stadium in te spelen op de macro-economische veranderingen, onder andere door verbreding te zoeken in de werkgelegenheid en door ruimte te bieden voor open innovatie (met een grote succeskans).

Economische agenda

In samenwerking met de Brabantse Wal gemeenten (Steenbergen en Woensdrecht), regiogemeenten (waaronder Reimerswaal en Tholen), werkgeversorganisaties, het onderwijs, provincies en het Rijk wordt een economische hervormingsagenda opgesteld. Deze agenda wordt uitgevoerd door de *Taskforce Economie*. De uitgangspunten hierbij zijn diversificatie en verduurzaming van de economische activiteiten. Hierbij wordt een sterkere koppeling gemaakt met andere sectoren en activiteiten in de regio, gericht op het creëren van duurzame werkgelegenheid en meer nieuw ondernemerschap. Het uiteindelijke doel daarvan is een uitbreiding van de werkgelegenheid en een vermindering van de kwetsbaarheid van onze regio.

Het topsectorenbeleid voor de bio-based economy, maintenance en logistiek vormt de basis en spil voor de innovatieagenda en voor het acquisitie- en werkgelegenheidsbeleid. Daarbij vergt de combinatie met het arbeidsmarktbeleid aandacht voor de koppeling en aansluiting tussen onderwijs en aanwezige bedrijvigheid. Ook de vrijetijdseconomie wordt toegevoegd als topsector.

De kansen en mogelijkheden van het goederenspoor, Schelde-Rijnkanaal en A4 en de centrale ligging in de Vlaams-Nederlandse Delta worden nadrukkelijk benut in de economische agenda.

De nautisch gerelateerde werkgelegenheid wordt gestimuleerd waarbij scheepvaart maintenance, vaartoerisme (binnenvaarcruses) en overslag (containerterminal) in ontwikkeling zijn.

De groene economie staat hoog op de innovatielijst. De aanleg van glasvezel wordt actief ter hand genomen.

Midden en Kleinbedrijf en Binnenstad

Het MKB vormt de ruggengraat voor de vitaliteit van dorp, wijk en stad. Zij krijgt bijzondere aandacht. Het economisch stimuleringsfonds blijft gehandhaafd waarbij sluitende afspraken over het inzetten van werklozen en arbeidsgehandicapten alsmede cofinanciering worden gemaakt. Tevens wordt de bestuursstructuur van (voorheen) Indumij aangepast.

Het centrumwinkelgebied wordt compact gemaakt om de effecten van leegstand op te vangen. Door middel van stimuleringsmaatregelen, verruiming van de APV en vermindering van lasten- en regeldruk wordt hierop nader gestuurd. Tevens ontwikkelt de gemeente een nieuwe centrumvisie waar ook de weekmarkt onderdeel van uitmaakt. Dit wordt in samenspraak met de ondernemers gedaan.

Financiële bijdragen vanuit de gemeente (bijvoorbeeld vanuit het economisch stimuleringsfonds) voor de binnenstad blijven in eigen regie en beheer.

Bedrijventerreinen

Uitgifte van bestaande bedrijventerreinen gaat door volgens bestaand beleid. Ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en nationaal acquisitiebeleid van bedrijvigheid vindt plaats in samenwerking met de Brabantse Wal+ gemeenten (en indien noodzakelijk met andere regiogemeenten). Grootschalige acquisitie wordt opgepakt in samenwerking met BOM.

Alle ontwikkelingen in de Auvergnepolder inclusief planologische voorbereiding daartoe worden voor de komende vier jaar bevroren.

Economisch stimuleringsfonds

Om de hiervoor benoemde speerpunten te stimuleren wordt een economisch stimuleringsfonds ingezet. Het stimuleringsfonds heeft een revolverend karakter. Dit houdt in dat verstrekte middelen uiteindelijk direct of indirect terugvloeien naar de gemeente in de vorm van middelen of andersoortige output (bijvoorbeeld uitstroom bestand werklozen, aantoonbare verhoging kwaliteitsniveau van binnenstad et cetera).

7. VEILIGHEID – VOORTZETTEN EN DOORPAKKEN

Veiligheidsstad

Bergen op Zoom versterkt haar positie als veiligheidsstad in de regio door het innemen van een regionale functie op het gebied van politie en justitie, inclusief de daarbij behorende opleidingen. In deze bestuursperiode wordt tevens de meldkamer gerealiseerd.

De inzet is om als gemeente de samenwerking te zoeken met andere overheidsdiensten (politie, belastingdienst et cetera.) om criminaliteit integraal aan te pakken. Voor deze samenwerking wordt aangesloten op de TaskForce Brabant-Zeeland.

De gemeente zet door met het bestaand beleid (zowel repressief als preventief) en het doorontwikkelen op basis van beproefde en vernieuwende landelijke aanpakken. Het college laat zich daarbij goed informeren over mogelijke inbreuk op de persoonlijke levenssfeer om de balans tussen privacy en veiligheid te bewaken.

Bestuurlijke weerbaarheid

De bestuurlijke weerbaarheid van de gemeente wordt verder versterkt. Dit gebeurt onder andere door het verbeteren van de interne informatiehuishouding. De gemeente zet actief haar instrumenten in om criminaliteit aan te pakken en te voorkomen, waaronder Bibob.

Aanpak (drugs)criminaliteit en bevordering veiligheid

De gemeente handhaaft het bestaande beleid van sluiting van de coffeeshops en harde aanpak van drugshandel. In deze raadsperiode volgt een evaluatie van het beleid van de afgelopen jaren en zal zo nodig bijstelling plaatsvinden met als doel vermindering van de overlast en de criminaliteit.

Het veiligheidsgevoel van de inwoners moet worden verhoogd, onder meer door een op de wijk gerichte aanpak van (drugs)probleemgebieden. Aanvullend wordt ingezet op een krachtig optreden gericht op de grootste criminelen/overlastgevers (Top X aanpak) in combinatie met voorkomen door o.a. vroegtijdig ingrijpen bij 'risicokinderen'. Tevens wordt de inzet van mobiele camera's geïntensiveerd.

Er wordt een centrale veiligheidsfunctionaris aangesteld, in de gedachte van de stadsmarinier van de gemeente Rotterdam. Deze gaat samen met bewoners en ondernemers op stap en in gesprek om problemen zelf te signaleren. Daarnaast legt deze functionaris contact met de belangrijke instituties in de wijk, zoals politie en gemeentelijke diensten. Hij is als een metselaar die zorgt voor het cement tussen de stenen: de noodzakelijke verbindingen. Ook spoort deze functionaris 'blinde vlekken' op, zaken waar de reguliere organisaties minder of geen zicht op hebben.

Overlast

De wijkveiligheidsplannen worden zo spoedig mogelijk up-to-date gemaakt. Overlast in wijken en kernen wordt door de gemeente effectief aangepakt in nauwe samenwerking met de buurtpreventieteams, handhavers en de politie. Daarbij hebben de buurtpreventieteams (ogen en oren van de wijk) een signalerende functie. De afdeling Handhaving pakt overlast aan met een capaciteit

die passend is bij de gemeentelijke ambities. De inzet is dat het veiligheidsgevoel van inwoners in de komende vier jaar zal toenemen. Daarbij zal ook de inzet van de 'flying teams' (sociaal beheer) worden gestimuleerd omwille van de positieve invloeden die deze teams hebben bewerkstelligd op het vlak van preventie.

Fraudebestrijding

Fraude en misbruik van onder meer sociale voorzieningen worden actief door de gemeente bestreden. Verificatie en koppeling van gegevens via databestanden (tussen verschillende overheidsdiensten) wordt daarin geïntensiveerd met maximale waarborgen voor de privacy. Bij signalering van fraude worden consequent sancties opgelegd.

Externe veiligheid

Rampenbestrijding, bestrijding van ziektes en epidemieën en volksgezondheid zijn en blijven in de komende jaren op het niveau van de landelijke en provinciale eisen. Externe veiligheid maakt ook integraal onderdeel uit van de kadernota veiligheid. Deze wordt met regelmaat geëvalueerd om tijdig te kunnen bijsturen. Ieder jaar hebben de raad en het college de mogelijkheid om prioriteiten aan te geven.

Bergen op Zoom zet in het kader van de bevordering van de externe veiligheid in op een direct goederenspoor tussen Rotterdam en België (ROBEL), buiten de kernen om van de gemeente.

8. DUURZAAMHEID – NATUURLIJK GROEN

Klimaat/leefomgeving

De gemeente streeft naar duurzaamheid, energiebesparing en vergroening, gericht op klimaatneutraliteit en biodiversiteit. Een groene leefomgeving draagt niet alleen bij aan de leefbaarheid maar bevordert ook de gezondheid en het welbevinden, verbetert het milieu, stimuleert een veilige leefomgeving en heeft een positieve invloed op de waarde van onroerend goed.

Vergroening in versteende gebieden heeft prioriteit. Het maken van wijkgroenplannen wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. De gemeente maakt daarbij wijkdeals met bewoners om een deel van het beheer van openbaar groen in de wijk op zich te nemen.

Er wordt geïnvesteerd in groen aan de hand van een kosten-batenanalyse, een methode om de maatschappelijke baten van investeringen in groen en water als vanzelfsprekend mee te nemen in bestemmingsplannen, grond- en vastgoedexploitaties en ontwerpessies. Dit met als beoogd resultaat: snellere planprocessen en duurzamere keuzes en financiering van groenprojecten.

Tevens worden (indien van toepassing) raadsvoorstellen voorzien van een duurzaamheidsparagraaf.

Social return on investment

De gemeente voert een helder beleid, gericht op social return. De gemeente treedt op als regisseur en creëert kansen en randvoorwaarden om burgers te stimuleren. Hierbij zullen de duurzaamheidsdoelstellingen, waaronder ook het aspect werkgelegenheid voor mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt nadrukkelijk een rol spelen. Er komt een actieve benadering waarbij (markt) partijen zullen worden benaderd en gestimuleerd. Daarnaast zal het inkoopbeleid zo veel mogelijk op deze doelstellingen worden geëvalueerd en worden aangepast.

Energie coöperatie

Er wordt geïnvesteerd in milieuvriendelijke infrastructuur, zoals zonnepanelen, bijvoorbeeld op plaatsen waar gronden langere tijd braak liggen. Dit levert financieel voordeel op voor de bewoners van de gemeente en kan ook de gemeentelijke financiën een steuntje in de rug geven.

Er wordt een energiecoöperatie ingesteld, waarin bijdragen vanuit de gemeente, particulieren en bedrijven worden ingezet voor klimaatdoelstellingen. Voordeel voor de schatkist van de gemeente is dat braakliggende grond die zwaar drukt op de financiën toch nog geld kan opleveren zolang er niet wordt gebouwd. Dit geeft ook voordeel voor de gemeentelijke belastingen.

Uit de middelen van de energie coöperatie kan ook extra zuinige LED verlichting worden betaald. De gemeente kan een eerste stap zetten door de coöperatie te voorzien van een startsubsidie en door het leveren van braakliggend terrein tegen rentelasten. Doordat energieopwekking geld oplevert en door bijdragen van de deelnemers kan het rendement snel weer terug naar de deelnemers in de coöperatie. Bovendien geeft de coöperatie een boost aan het streven om een klimaat-neutrale gemeente te worden.

Milieu/Afval

De afvalscheiding met tariefdifferentiatie wordt voortgezet. Er komt een oplossing voor de verenigingen die als gevolg van veranderingen in de afvalinzameling inkomsten uit o.a. papierinzameling hebben verloren. De gemeente gaat zich inspannen om te voorkomen dat er een boete moet worden betaald voor het minder aanleveren van afvalstromen.

In Bergen op Zoom komen er geen nieuwe windmolens bij. Het onderhoud van de rioleringen wordt voortgezet en de waterkwaliteit van de binnenwateren wordt verbeterd. Tevens komt er aandacht voor maatregelen die bijdragen aan behoud van leefbaarheid in woongebieden in relatie tot klimaatverandering.

Openbare ruimte/groen

Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte en het groen zullen op een acceptabel niveau blijven. Er wordt een plan ontwikkeld om inwoners (op basis van vrijwilligheid) meer te betrekken bij het onderhoud van hun buurt waardoor de kosten in de hand worden gehouden.

9. SAMENWERKING - 1+1=3

Brabantse wal

De gemeente Bergen op Zoom zoekt ambtelijk en bestuurlijk de samenwerking op met de Brabantse Wal gemeenten (Steenbergen en Woensdrecht) vanuit het oogpunt van efficiency en kostenbesparing maar ook om vanuit het principe van geven en nemen, ruimtelijke, sociale en economische vraagstukken met elkaar aan te pakken. In de samenwerking in west West-Brabant zal Bergen op Zoom met de Brabantse Wal-partners inzetten op een centrumfunctie.

Andere bestuurlijke samenwerking

Daar waar dit strategisch voordeel biedt zal afhankelijk van de situatie worden opgetrokken met andere gemeenten en regio's in West-Brabant, de provincies Noord-Brabant, Zeeland, Zuid-Holland en met Antwerpen.

Vanuit het advies van de werkgroep regionale samenwerking wordt de gemeenteraad betrokken bij de discussie over de verschillende vormen van samenwerking.

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeente zal er naar streven om de invloed binnen gemeenschappelijke regelingen te vergroten zodat meer invloed kan worden uitgeoefend op de wijze waarop taken voor onze inwoners worden georganiseerd en de kosten die dat met zich meebrengt.

Stakeholders

De gemeente neemt in de relatie met stakeholders de rol aan van regisseur. Hierbij geeft zij ruimte aan initiatieven binnen heldere kaders. De gemeente zal de taken die niet zelf worden uitgevoerd overdragen als de partijen die dit gaan verzorgen zich conformeren aan de doelstelling om het welzijn van de inwoners te bevorderen tegen een sobere maar faire prijs.

Lobby

De lobbyfunctie van het college richting Den Bosch, Den Haag en Brussel wordt versterkt om meer draagvlak en begrip te krijgen voor de ontwikkelingen in de Brabantse Wal gemeenten en in de gemeenten daar omheen. En om te zorgen voor extra inkomsten middels subsidies en/of regionale taken die kunnen worden opgepakt.

Vanuit het college zal sterker worden ingezet op het innemen van posities binnen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, om daarmee ook het lokale en regionale verhaal beter voor het Haagse voetlicht te kunnen brengen.

10. PARTICIPATIE-SAMENLEVING – SAMEN LEVEN, SAMEN DOEN

Burgerparticipatie

Inwoners krijgen en nemen zelf meer verantwoordelijkheid om bij te dragen aan hun leefomgeving. De gemeente zal hierin een kleinere en minder sturende rol gaan spelen. Door regels en bureaucratie te verminderen, door los te laten, ruimte te geven aan initiatief en voornamelijk nog te ondersteunen en faciliteren ontstaat er een andere verhouding tussen inwoners, bedrijven, overige stakeholders en de gemeentelijke overheid.

Inzet van burgerparticipatie vraagt om een overheid die daarvoor openstaat. Inwoners moeten makkelijk contact kunnen leggen met de gemeente. De gemeente staat open voor en biedt ruimte aan initiatieven van buitenaf en onderop en geeft vertrouwen aan partijen die initiatieven nemen. Een bewonersplatform kan daarbij dienen als stimulator, aanjager en bewaker om met bewoners creatieve en slimme manieren van participatie te onderzoeken en ondersteunen. Onze inwoners zijn immers bij uitstek de ervaringsdeskundigen in hun eigen buurt. Particulier- en/of vrijwilligersinitiatief wordt daarom beloond door ondersteuning vanuit de gemeente.

Overheidsparticipatie

De gemeente wil inwoners, ondernemers en andere partners graag betrekken bij het ontwikkelen van beleid. Maar steeds vaker nemen deze partijen ook zelf het initiatief om problemen in de samenleving aan te pakken, waarbij ze de hulp van de overheid vragen. Dit gaan we stimuleren, ondersteunen en faciliteren.

Afhankelijk van situatie en onderwerp bepaalt de gemeente welke rol zij gaat spelen. Dit varieert van geen bemoeienis tot regulering door wet- en regelgeving. De gemeente gebruikt daarbij verschillende strategieën: loslaten - faciliteren - stimuleren - regisseren - reguleren. De kunst is initiatieven te ondersteunen zonder ze over te nemen.

Als partner bij een burgerinitiatief brengt de gemeente haar specifieke ervaringsdeskundigheid in haar vakspecialismen en netwerken tot uiting. Tevens houdt het daarbij zicht op de invalshoek van 'het algemeen belang'. Voor een goede rol bij overheidsparticipatie zoeken ambtenaren in dialoog naar oplossingen.

De gemeentelijke visie op het sociaal domein 'Samen leven, samen doen' is hierin leidend.

Sociaal innovatiefonds

Er wordt een sociaal innovatiefonds opgericht dat als doel heeft vernieuwende initiatieven te ondersteunen die er toe bijdragen dat binnen het sociaal domein, inwoners van de gemeente zich (meer) gaan inzetten om bij te dragen aan participatie in de samenleving van mensen die ondersteuning nodig hebben.

Inspraak

Er wordt voortgegaan met het burgerpanel waarbij zal worden onderzocht hoe het bereik kan worden vergroot.

Organisaties en verenigingen zoals de jeugdraad, dorps- en wijkraden, centrale vertegenwoordiging van ouderenbonden, belangengroepen e.d. worden actief geconsulteerd door de gemeente op het moment dat er ontwikkelingen zijn die hun achterban aangaan, in lijn met de kadernota sociaal domein en de cultuurnota.

Ruimtelijke ontwikkelingen worden besproken in bijeenkomsten die in de buurt worden georganiseerd.

Communicatie

Communicatie moet in het teken staan van versterking van het vertrouwen van inwoners in politiek en bestuur. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners duidelijk en begrijpelijk worden geïnformeerd.

Heldere communicatie levert een betere verstandhouding op tussen burger en bestuur en voorkomt juridische kosten door onnodige bezwaar- en beroepsprocedures. Inwoners worden tijdig

geïnformeerd over en betrokken bij ontwikkelingen in hun woonomgeving, over de manier waarop gemeentelijk beleid tot stand komt en over het resultaat van beleidskeuzes.

Communicatie is tweerichtingsverkeer. Ideeën van inwoners worden niet alleen “meegenomen” maar er vindt terugkoppeling plaats over deze inbreng. Ieder raadsvoorstel wordt voorzien van een communicatieparagraaf.

11. DIENSTVERLENING – *DESKUNDIG & KLANTGERICHT*

Het thema dienstverlening raakt de ambtelijke organisatie, maar nadrukkelijk ook onze inwoners, bedrijven en instellingen. De gemeente is inmiddels dé poort tot de publieke dienstverlening van de Nederlandse overheid.

De ambitie om in samenwerking met de regiopartners bij de beste gemeentelijke dienstverleners te behoren blijft overeind. Dienstverlening op maat behoudt daarom prioriteit.

Het streven blijft om de klanten van de gemeente (inwoners en instellingen) in één keer te voorzien van het juiste antwoord of het juiste product (in lijn met de één-loket gedachte). Het klantcontact is daarbij professioneel, snel, deskundig, transparant en vriendelijk. Dit moet tevens tegen lage of minimaal vergelijkbare kosten worden uitgevoerd (in verhouding tot soortgelijke gemeenten).

Diensten en producten worden zo veel mogelijk digitaal aangeboden (24/7 beschikbaar) en het gebruik hiervan wordt gestimuleerd door de gemeente.

THEMA'S (check en balances)															
PILERS (inhoudelijk):		1. Bestuurlijk domein: Speerpunten: college – raad – ambtelijke organisatie		6. Economie / werkgelegenheid Speerpunten: veranderende werkgelegenheid, economische agenda, midden en kleinbedrijf en binnenstad, bedrijventerreinen, economisch stimuleringsfonds		7. Veiligheid Speerpunten: veiligheidsstad, aanpak drugscriminaliteit en bevordering veiligheid, overlast, fraudebestrijding en externe veiligheid		8. Duurzaamheid Speerpunten: <i>klimaat/leefomgeving, social return on investment, energie coöperatie, milieu/afval.</i>		9. Samenwerking Speerpunten: <i>Brabantse Wal, andere bestuurlijke samenwerking, gemeenschappelijke regelingen, stakeholders, lobby</i>		10. participatiesamenleving Speerpunten: <i>burgerparticipatie, overheidsparticipatie, sociaal innovatiefonds, communicatie</i>		11. Dienstverlening Speerpunten: <i>Klantgerichte, deskundige en sterk gedigitaliseerde dienstverlening</i>	
2. Sociaal domein: Speerpunten: sociale zaken, WMO, jeugd, welzijn, onderwijs															
3. Fysiek domein: Speerpunten: grondbedrijf, woningbouw, buitengebied, verkeer, parkeren															
4. Vrije tijd (sport cultuur recreatie&toerisme) Speerpunten: recreatie en toerisme, sport, cultuur															
5. Financieel domein: Speerpunten: begroting, vermogenspositie en schuldenlastenverlaging, lokale lasten, financiering, vastgoed															